

Obsah

Úvod	9
1. Teoretické vymezení pojmů bezpečnostní a strategická kultura	27
1.1 Aktér mezinárodních bezpečnostních vztahů	28
1.2 Mezinárodní bezpečnostní uspořádání	31
1.3 Válka a její úloha v mezinárodních vztazích	32
1.3.1 Teorie válečných cyklů	33
1.3.2 Úroveň analýzy válek	34
1.4 Bezpečnost a bezpečnostní kultura	37
1.5 Strategie a strategická kultura	39
1.6 Militarismus	44
1.7 Unilateralismus a multilateralismus	50
1.8 Mentální model	52
Literatura	54
2. Bezpečnostní a strategická kultura USA v letech 2001–2008	61
2.1 Historické faktory bezpečnostní a strategické kultury USA	62
2.2 Čtyři bezpečnostní subkultury USA podle W. R. Meada	68
2.2.1 Bezpečnostní kultura dvou prvních amerických prezidentů po skončení studené války	69
2.3 Politické faktory bezpečnostní kultury USA v letech 2001–2008	71
2.3.1 Sílicí myšlenkový vliv neokonzervativního proudu	71
2.3.2 Přímý vliv neokonzervativismu na bezpečnostní politiku administrativy	73
2.3.3 Tři klíčové Bushovy projevy	75
2.3.4 Bushova doktrína Regime Change Policy	76
2.4 Klíčové strategické dokumenty Bushovy administrativy	77
2.4.1 Národní bezpečnostní strategie 2002	78
2.4.2 Národní strategie boje proti šíření ZHN	80

2.4.3 Operace Irácká svoboda jako bojový test bezpečnostní a strategické kultury USA	82
2.4.4 Rozmístění ozbrojených sil USA ve světě (Global Posture Review)	88
2.4.5 Národní bezpečnostní strategie 2006	89
2.4.6 Národní obranná strategie 2008	91
2.4.7 Bilance 43. prezidenta USA	94
2.5 Prezidentské volby 2008	99
2.6 První bilance prezidenta Obamy	100
2.6.1 Pražský projev o světě bez jaderných zbraní	101
2.6.2 Pražská smlouva o snížení stavu strategických jaderných zbraní	103
2.6.3 Doktrinální dokumenty USA z roku 2010	104
2.6.4 Celosvětový summit o jaderné bezpečnosti	108
2.6.5 Jak hodnotit Obamův mentální model?	108
2.6.6 Kam Obamu zařadit?	110
2.6.7 Příznivé a nepříznivé okolnosti Obamovy vize bez jaderných zbraní	111
Závěr	115
Literatura	118
3. EU a její tvořící se bezpečnostní a strategická kultura	124
3.1 Historické faktory tvořící se evropské bezpečnostní a strategické kultury	125
3.2 Politické faktory tvořící se evropské bezpečnostní a strategické kultury	130
3.2.1 Násilný rozpad SFRJ a jeho důsledky pro bezpečnostní kulturu EU	131
3.2.2 Teroristické úderý 11. září 2001 a druhá irácká válka jako klíčové vnější faktory dalšího vývoje bezpečnostní kultury EU	132
3.2.3 Mentální model EU v letech 2001–2003	132
3.2.4 Mentální model EU od 11. září 2001 do tzv. druhé irácké války	133
3.3 Mentální model EU ve světle tzv. druhé irácké války	135
3.3.1 Státy, které válku v Iráku podporovaly	136
3.3.2 Státy, které válku v Iráku jednoznačně odmítly	139
3.3.3 Stanoviska států, které nejsou členy NATO	141
3.3.4 Hodnocení evropských zemí z hlediska teorie mentálních modelů	141
3.3.5 Dopady tzv. druhé irácké války	145
3.4 Evropská bezpečnostní strategie 2003	149
3.4.1 Analytická rovina	150
3.4.2 Programová rovina	151
3.4.3 Odlišnosti mezi ESS 2003 a NSS 2002	153
3.5 Tvořící se bezpečnostní kultura EU	157
3.5.1 ESS z pohledu základních kritérií bezpečnostní kultury	157

3.5.2	Veřejné mínění v zemích EU	159
3.5.3	Přetrvávající rozdíly	160
3.5.4	Evropská politika sousedství	160
3.5.5	Důraz na rozvojovou pomoc	162
3.6	Základy strategické kultury EU	162
3.6.1	Limitující faktory	162
3.6.2	Mírové operace jako základ rodící se strategické kultury EU	163
3.6.3	Národní armády jako základ strategické kultury EU	166
3.7	Evropeizace jako cíl i jako proces	167
3.7.1	Základní rysy procesu evropeizace	168
3.7.2	Klíčové milníky procesu evropeizace	169
3.7.3	Evropeizace a bezpečnostní kultura	170
3.7.4	Evropeizace a NATO	171
	Závěr	172
	Literatura	176
4.	Česká republika a její rodící se bezpečnostní a strategická kultura	181
4.1	Historické a politické faktory vývoje bezpečnostní a strategické kultury ČR po roce 2000	182
4.1.1	Historické faktory bezpečnostní a strategické kultury ČR	182
4.1.2	Politické faktory bezpečnostní a strategické kultury ČR	183
4.1.3	Obecná podpora boje proti hrozbě terorismu	183
4.1.4	Rozdíly mezi jednotlivými politickými stranami	184
4.2	Vnější faktory vývoje bezpečnostní a strategické kultury ČR po 11. září 2001	186
4.2.1	Katalyzační účinky druhé irácké války	186
4.2.2	Stanoviska českých pravicových stran	186
4.2.3	Vnitřní střety v ČSSD	187
4.3	Poučení pro bezpečnostní a strategickou kulturu ČR	188
4.4	Doktrinální dokumenty ČR schválené po roce 2000	190
4.4.1	Doktrinální dokumenty ČR z pohledu základních kritérií bezpečnostní kultury	190
4.4.2	Doktrinální dokumenty ČR z pohledu základních kritérií strategické kultury	192
4.5	Situace po volbách 2010	193
4.5.1	Programové dokumenty parlamentních stran	193
4.5.2	Programové prohlášení vlády ČR ze dne 4. srpna 2010	195
	Závěr	196
	Literatura	200

Závěr	201
Literatura	204
Abstract	205
Seznam nejčastěji používaných zkratk	212